

Siguldas novada dome
MORES PAMATSKOLA

Reģ. Nr. 4312900327

Siguldas iela 15, More, Mores pagasts, Siguldas novads, LV – 2170

Tālr. 64147217, 64147210, e-pasts mores.skola@sigulda.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Siguldas novada Mores pagastā

2020.gada 11.maija

Nr. 3-24/17

Kārtība par vadītāja, vietnieka un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu

I Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Mores pamatskolas (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja, vietnieka un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un likumiskajiem pārstāvjiem par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.
3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo (pielikums).

4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvus izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.
5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II Rīcība, ja tiek konstatēti konflikti starp izglītojamajiem

8. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 8.1. Klases audzinātājs, pedagogs vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju nekavējoties rakstiski ziņo par to vietniekam izglītības un audzināšanas jomā.
 - 8.2. Vietnieks izglītības un audzināšanas jomā informē klases audzinātāju par 8.1. apakšpunktā konstatēto situāciju. Audzinātājs veic pārrunas ar izglītojamo un pieprasa rakstisku paskaidrojumu par notikušo.
 - 8.3. Klases audzinātājs informē izglītojamo likumiskos pārstāvjus par notikušo konfliktu, veicot par to ierakstu e-klasē. Likumiskie pārstāvji, pēc iepazīšanās ar informāciju par notikušo konfliktu, e-klasē rakstiski apliecina, ka ir saņēmuši un iepazīnušies ar to. Gadījumā, ja likumiskie pārstāvji vienas darba dienas laikā e-klasē nav iepazīnušies ar aprakstu par konflikta situāciju, klases audzinātājs informē par to likumiskos pārstāvjus telefoniski, ar lūgumu rakstiski apliecināt, ka informācija ir saņemta.
 - 8.4. Ja konflikta situācija netiek atrisināta un turpinās, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu vietniekam izglītības un audzināšanas jomā. Vietnieks izglītības un audzināšanas jomā informē izglītības iestādes vadītāju un kopīgi lemj par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai.
 - 8.5. Ja konflikta situācija saasinās, tad izglītības iestādes vadītājs vai tā vietnieks izglītības un audzināšanas jomā nodrošina izglītojamā mācības citā telpā sociālā pedagoga vai cita pedagoga klātbūtnē atlikušajās mācību priekšmetu stundās un atlikušajā dienas daļā.
 - 8.6. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, ka konflikta situācija turpinās, vietnieks izglītības un audzināšanas jomā aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo likumiskos pārstāvjus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt. Saruna ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem tiek protokolēta, izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem tiek piedāvāts parakstīt vienošanos

par sadarbību ar izglītības iestādes psihologu vai sociālo pedagogu konflikta situācijas atrisināšanai.

- 8.7. Vietnieks izglītības un audzināšanas jomā par izglītojamā uzvedību informē atbalsta personālu un ar rīkojumu nosaka pedagogu un atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un likumiskajiem pārstāvjiem un izstrādātu atbalsta pasākumus, tostarp sociāli pedagoģisko korekcijas plānu, atbilstoši izglītojamo vajadzībām un situācijai. Nepieciešamības gadījumā pieaicina citus speciālistus.
- 8.8. Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un likumiskie pārstāvji nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, tad izglītības iestādes vadītājs rakstiski informē Izglītības pārvaldi, Bāriņtiesu un Sociālā dienestu.
- 8.9. Turpmākās situācijas uzlabošanā sadarbība notiek ar Izglītības pārvaldi, Bāriņtiesu un Sociālā dienestu.
9. Gadījumos, kad ir aizdomas par vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem, izglītības iestādes vadītājs nekavējoties par pārkāpumiem ziņo tiesībsargājošajām iestādēm.

III Rīcība, ja tiek konstatēti konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo (vai izglītojamā likumisko pārstāvi) un izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
 - 10.1. izglītības iestādes darbinieks vēršas pie vietnieka izglītības un audzināšanas jomā ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
 - 10.2. vietnieks izglītības un audzināšanas jomā sazinās ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;
 - 10.3. vietnieks izglītības un audzināšanas jomā organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina izglītības iestādes vadītāju, sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
11. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus likumiskos pārstāvjus un likumiskie pārstāvji izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:
 - 11.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē likumiskie pārstāvji veic pārrunas ar izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
 - 11.2. ja likumiskie pārstāvji ar izglītības iestādes darbinieku konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 11.2.1. izglītojamā likumiskiem pārstāvjiem raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
 - 11.2.2. izglītības iestādes vadītājs, pamatojoties uz saņemto likumisko pārstāvju ziņojumu pieprasa rakstisku paskaidrojumu izglītības iestādes darbiniekam;

- 11.2.3. izglītības iestādes vadītājs izdod rīkojumu par komisiju konflikta izvērtēšanai;
- 11.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem un izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
- 11.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam pret attiecīgo pedagogu ir tiesības pielietot disciplinārsodus vai citas normatīvajos aktos paredzētās sankcijas;
- 11.2.6. ja netiek konstatēta izglītības iestādes darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV Rīcības plāns fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījumā

12. Ja izglītības iestādes darbinieks pamana jebkādu konfliktsituāciju, viņš mēģina to pārtraukt, aicinot neiesaistītās personas pamest konflikta vietu, kā arī nepieciešamības gadījumā piesaistot citus izglītības iestādes darbiniekus.
13. Ja izglītojamais pamana konflikta situāciju, tad nekavējoties par to ziņo tuvāk esošajam izglītības iestādes darbiniekam.
14. Ja konfliktsituācijas laikā vai pēc tās tiek novērots vai konstatēts traumatisms, tad izglītojamais vai izglītības darbinieks informē izglītības iestādes medmāsu vai palīdz cietušajam nokļūt līdz medmāsai.
15. Izglītojamie un izglītības iestādes darbinieki, kas konstatēja notikušo konfliktsituāciju rakstiski par to ziņo izglītības iestādes vadītājam.
16. Vietnieks izglītības un audzināšanas jomā un/vai klases audzinātājs uzaicina uz izglītības iestādi izglītojamā likumiskos pārstāvjus, veic pārrunas ar iesaistītajām personām par turpmākām konflikta risināšanas iespējām. Pārrunas ar likumiskajiem pārstāvjiem tiek dokumentētas.
17. Atbalsta personāls (sociālais pedagogs, izglītības iestādes psihologs, medmāsa, administrācijas pārstāvis) piedalās konfliktsituācijas risināšanā, iesniedzot vietniekam izglītības un audzināšanas jomā un izglītības iestādes vadītājam rakstiskus priekšlikumus par nepieciešamajiem pasākumiem tās mazināšanai un novēršanai.
18. Atbalsta personāls reizi mēnesī vai nepieciešamības gadījumā biežāk sniedz vietniekam izglītības un audzināšanas jomā informāciju par veiktajiem vardarbības rīcības prevencijas pasākumiem vai konkrētas konfliktsituācijas risināšanas rezultātiem. Atbalsta personāla sanāksmes tiek protokolētas.

V Atbalsts vardarbībā cietušam izglītojamam

19. Klases audzinātājs informē cietušā likumiskos pārstāvjus par notikušo konfliktu un izglītības iestādes veiktajām darbībām;
20. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamais ir cietis no vardarbības, atbalsta personāls lemj par turpmākām darbībām, nepieciešamā atbalsta nodrošināšanai cietušajam;
21. Izglītojamam, kurš ir cietis vardarbībā, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas psihologa konsultācijas, rakstiski vienojoties par to ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem;
22. Darbu ar izglītojamo, kurš ir varmācīgs, veic izglītības iestādes sociālais pedagogs un/vai psihologs, par to rakstiski vienojoties ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem, lai izglītojamais izprastu savas rīcības cēloņus un sekas un sniegtu atbalstu izglītojamam problēmu risināšanā;
23. Izglītojamo, kurš kļuvis par vardarbības (prettiesisku darbību) upuri, aizliegts:
 - 23.1. atstāt vienatnē, izņemot gadījumus, kad izglītojamais pats to vēlas un šo izvēli par pareizu atzīst psihologs, kurš speciāli sagatavots darbam ar vardarbībā cietušiem bērniem;
 - 23.2. atstāt bez psiholoģiskās un cita veida aprūpes;
 - 23.3. konfrontēt ar iespējamo vardarbības (prettiesiskas darbības) izdarītāju, kamēr izglītojamais nav pietiekami psiholoģiski sagatavots šādai konfrontācijai;
 - 23.4. pakļaut jebkādu piespiedu līdzekļu pielietošanai informācijas iegūšanai vai citā nolūkā.

VI Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

24. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:
 - 24.1. klases audzinātājs sazinās ar likumiskajiem pārstāvjiem, lai noskaidrotu apmeklējuma kavējumu cēloni.
 - 24.2. kad izglītojamais ierodas izglītības iestādē, klases audzinātājs uzklausa viņa viedokli par situāciju.
 - 24.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem izglītības iestādes pedagogiem veic izglītojamā novērošanu klasē.
 - 24.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties ziņo sociālajam pedagogam un vietniekam izglītības un audzināšanas jomā:
 - 24.4.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
 - 24.4.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās,
 - 24.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamā uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms),
 - 24.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī izglītojamais nav ēdis.
25. Ja likumiskiem pārstāvjiem par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs

nedēļas laikā informē izglītības iestādes sociālo pedagogu un vietnieku izglītības un audzināšanas jomā.

26. Sociālais pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un likumiskajiem pārstāvjiem analizē izglītojamā neattaisnoto kavējumu cēloņus, izmantojot gan izglītojamā rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.
27. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:
 - 27.1. problēmām izglītības iestādē;
 - 27.2. izglītojamā individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);
 - 27.3. problēmām ģimenē.
28. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

VII Noslēguma jautājumi

29. Atzīt par spēku zaudējušu 2017.gada 15.februāra “Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo”.
30. Kārtība izskatīta Mores pamatskolas Izglītības iestādes padomes sapulcē 2020.gada 8.maijā, Mores pamatskolas izglītojamo padomes sēdē 2020. gada 29.aprīlī. Mores pamatskolas Pedagoģiskās padomes sēdē 2020.gada 24.aprīlī.

Direktore

T.Blūma

Pielikums iekšējiem noteikumiem Nr. 3-24/17 “ Kārtība par vadītāja, vietnieku un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo”